

қилдирувчига тақдим этилган даъволарга олиб келиши мумкин бўлган авариянинг оқибатлари ҳақида, бошқа шахсларнинг зарарни қоплаб бериш ҳақидаги даъво ва арзлари ҳақида хабар бериши, авария тавсилотлари ва сабабларини тавсифловчи барча ҳужжатларни тақдим этиши;

7.4.5.3 (уч) иш куни ичида ХИЧ объектида содир бўлган авария муносабати билан зарарни қоплаш тўғрисидаги унга берилган талаблар (даъво, арзлар) ҳақида Сўғурталовчига хабар қилиши;

7.4.6. тегишли суд қарорини олгандан кейин 3 (уч) иш куни ичида Сўғурталовчига ХИЧ объектидаги аварияда етказилган зарарни қоплаш мажбурияти юзага келганлигини белгиловчи суд қарори ҳақида хабар қилиши;

7.4.7. ХИЧ объектида аварияларни олдини олиш, ХИЧ объектдан фойдаланишда авария натижасида етказиладиган зарарни камайтириш бўйича зарур ва имкони бор чораларни кўриши;

7.4.8. авария содир бўлганда етиши мумкин бўлган зарарни камайтириш учун юзага келган вазиятда оқилона ва имкони бор чораларни кўриши. Бундай чораларни амалга ошираётганда Сўғурта қилдирувчи Сўғурталовчининг кўрсатмаларига, агар улар Сўғурта қилдирувчига хабар қилинган бўлса, риоя этиши шарт;

7.4.9. бошқа шахсларга қўйилган талабларни ҳал этиш бўйича ҳар қандай мажбуриятларни Сўғурталовчининг ёзма розилигисиз ўз зиммасига қабул қилмаслиги.

7.5. Сўғурта қилдирувчининг ХИЧ объектнинг ўзига хос томонларидан келиб чиққан мажбуриятлари:

а) Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларининг талабларига, саноат хавфсизлиги соҳасида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга амал қилиши;

б) агар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ лицензиялаш мажбурияти белгиланган бўлса, ХИЧ объектдан фойдаланиш учун лицензияга эга бўлиши, лицензия олинishi ва унинг амал қилиши Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ тугатилганлиги ҳақида хабар қилиши;

в) ХИЧ объектида ишлаш учун тегишли малакага ва бошқа талабларга жавоб берувчи ҳамда мазкур ишни бажариши тиббий таъқиқланмаган шахсларни қўйиши;

г) саноат хавфсизлиги талабларини бажарилишини ва ишлаб чиқаришни ташкил қилиши ва назорат қилиши;

д) белгиланган талабларга мувофиқ зарур ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш асбоб-усқунлари ва тизимлари бўлиши ва ишлашини таъминлаши;

е) мутасадди идоранинг тартибидаги кўрсатмасига кўра ва муддатларда саноат хавфсизлиги текширувини таъминлаши, ХИЧ объектида фойдаланилаётган қурилмалар ва техник усқуналарнинг ташҳиси, синови, тасдиғини амалга ошириши;

ж) ХИЧ объектига бегона шахслар киришининг олдини олиши;

з) хавfli моддалардан фойдаланишга қўйилган саноат хавфсизлиги талаблари бажарилишини таъминлаши;

и) ХИЧ объектида авария содир бўлса, шунингдек саноат хавфсизлигига таъсир этувчи янги тасилотлар аниқланган тақдирда зарарнинг олдини олиш ва (ёки) камайтириш доирасида ХИЧ объектдан фойдаланишни мустақил равишда ёки суд қарорига биноан тўхтатиши;

к) ХИЧ объектида авариянинг оқибатларини тарқалишини олдини олиши ва бартараф этиши, Сўғурталовчини тегишли равишда ва мантиқан қисқа муддатларда хабардор қилган ҳолда авария сабабларини текширишда давлат идораларига кўмаклашиши;

л) авария содир бўлиши сабабларини бартараф этиш ва профилактика чораларини кўриши.

7.6. Бошқа шахсларнинг ҳуқуқлари:

7.6.1. ушбу Сўғурта шартномасининг шартларига мувофиқ хавfli ишлаб чиқариш объектида авария юз берган тақдирда бошқа шахсларнинг ҳаёти, соғлиғи ва (ёки) мол-мулкига ҳамда атроф-муҳитга зарар етказганлик учун фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сўғурта қилиш сўғурта товонини олиши;

7.6.2. сўғурта ҳодисасини тергов қилишда катнашиши;

7.6.3. сўғурта ҳодисаларини тергови натижалари бўйича Сўғурталовчининг қарори устидан арз қилиши;

7.6.4. Сўғурталовчидан ХИЧ объектида авария юз берган тақдирда бошқа шахсларнинг ҳаёти, соғлиғи ва (ёки) мол-мулкига ҳамда атроф-муҳитга зарар етказганлик учун фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сўғуртаси бўйича ҳуқуқ ва мажбуриятлари ҳақида маълумот олиши;

7.6.5. хавfli ишлаб чиқариш объектида авария юз берган тақдирда бошқа шахсларнинг ҳаёти, соғлиғи ва (ёки) мол-мулкига ҳамда атроф-муҳитга зарар етказганлик учун фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сўғуртаси масалалари бўйича ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун судга мурожаат этиши.

7.7. Бошқа шахсларнинг мажбуриятлари:

7.7.1. махсус идоралар томонидан берилган, ХИЧ объектида авария натижасида зарар кўрилганлигини ва